

T3

Interviewguide

Fuld kildehenvisning:

Hans Månsson (2022): T3 – Interviewguide. Supplerende tekst til: Hans Månsson: Ung og hjemløs. København. Akademisk Forlag. Teksten kan frit downloades fra forlagets hjemmeside.

Denne interviewguide har været anvendt som hjælp til at disponere samtalerne med de fire unge. Den er specifikt formuleret med henblik på at tilvejebringe førstehåndsviden om og indsigt i den enkelte unges livshistorie og forhold i den unges opvækst, som har haft betydning for dennes livsbane indtil i dag.

---O---

Interviewet med hver enkelt interviewperson gennemføres over et antal (op til ti) gange. Hver interviewgang forventes at vare ca. en time +/-, den enkelte unges tålmodighedsspændvidde taget i betragtning.

Første interview indledes med en samtale om formål, indhold og ramme for interviewet.

Følgende vil indgå i introduktionen:

- Hvem er interviewerens?
 - Lidt om interviewerens personlige og professionelle baggrund.
- Hvad er formålet?
 - At blive klogere på hvorfor og hvordan nogle unge mennesker kan blive hjemløse i en periode eller mere permanent. At udgive en bog, så andre, herunder fagpersoner, kan blive bedre til afhjælpe og forebygge hjemløshed.
- Hvad er indholdet?
 - Lidt om hvilke emner, interviewet vil komme omkring.
- Hvilke rammer?
 - Hvor længe pr. gang. Hvor mange gange potentielt. Lokation. Honorar.
- Anonymitet:
 - Aftale om hvordan interviewpersonen omtales i og får mulighed for at forholde sig til det skriftlige produkt.
- Teknisk udstyr til optagelse af interviewet.

Introduktionen repeteres efter behov følgende interviewgange, ligesom at det, der blev talt om sidst, kort resumeres.

---O---

Interviewgangene vil bestå af tre hovedafsnit, som er sammenfattet i følgende oversigtsskema.

HOVEDAFSNIT	AFSÆT
1. Fra tidlig barndom til i dag samt overvejelser om fremtiden	Interviewpersonens egen fortælling – støttet af supplerende spørgsmål efter behov.
2. Nøglesituationer/signifikante andre/særlige værdier eller holdepunkter	Interviewpersonens egne udpegninger/prioriteringer – støttet af supplerende spørgsmål efter behov.
3. Temaer	Interviewpersonens erfaringer og refleksioner i forhold til temaer, som interviewerens indkredser.

På de følgende sider præsenteres hvert hovedafsnit i skemaform. Skemaernes venstre side er forbeholdt overordnede perioder/tematikker, mens højre side består af spørgsmål, som ikke nødvendigvis følges slavisk og/eller ordret, men tilpasses interviewpersonens evt. behov for støtte og inspiration.

Samtidig er interviewerens lydhør over for den unges udsagn og på baggrund heraf forsøger interviewerens at stille relevante afklarende og uddybende spørgsmål.

1. Fra tidlig barndom til i dag

PERIODER	SUPPLERENDE SPØRGSMÅL
Tidligste barndom (ca. 0-5 år)	<ul style="list-style-type: none"> Hvor boede du, da du blev født? Hvem boede du sammen med? Kan du beskrive dit første hjem? Hvad er det første, du selv kan huske? Har andre fortalt dig om dine første leveår? Kan du huske dine fødselsdage fra dengang? Når du tænker tilbage på tiden før du startede i skolen, hvad tænker og føler du så?
Skoletiden (ca. 6-12 år)	<ul style="list-style-type: none"> Hvordan husker du første skoledag (eller den første tid i skolen)? Hvordan husker du lærerne? Hvordan husker du de andre børn i klassen/på skolen? Hvordan oplevede du timerne? Hvordan oplevede du frikvarterne? Var der noget i skolen, som du var særlig glad for? Var der noget, som du ikke brød dig om? Hvordan var det at møde i skolen om morgenen? Hvordan var det at forlade skolen om eftermiddagen? Er der noget du ville have gjort anderledes, når du i dag tænker tilbage på din skoletid? Hvad lavede du i fritiden dengang? Hvad var det bedste at beskæftige sig med? Dyrkede du sport eller anden klubvirksomhed? Hvordan med venner? Havde du det sjovt dengang eller kedede du dig meget? Oplevede du ensomhed? Havde du jobs i din fritid? Hvordan gik det derhjemme dengang? Boede du stadigvæk det samme sted? Var det stadigvæk de samme, der boede hjemme? Rejste du/I i ferier/weekender mv.? Kan du huske dine fødselsdage fra dengang? Når de tænker tilbage på denne periode i dit liv, hvad tænker og føler du da?
Teenagealderen (ca. 13-19)	<ul style="list-style-type: none"> Hvordan forløb de sidste skoleår? Hvordan husker du din konfirmation/hvis du blev konfirmeret? Hvordan oplevede du din attenårs fødselsdag?

	<ul style="list-style-type: none"> • Påbegyndte/gennemførte du en ungdomsuddannelse? • Boede du stadigvæk hjemme? • Havde du en/flere gode venner i denne periode? • Havde du en/flere kærester i denne periode? • Når de tænker tilbage på denne periode i dit liv, hvad tænker og føler du da?
Voksen (ca. 20+)	<ul style="list-style-type: none"> • Kan du huske, hvornår du første gang oplevede dig selv som voksen (Følte dig fuldt ansvarlig for/bestemte selv over dit eget liv)? • Hvordan føltes det at blive voksen? • Hvilke steder har du boet/overnattet i dit liv som voksen? • Har du været under uddannelse? Hvilken/hvilke? • Har du haft arbejde? Hvilket/hvilke? • Har du/har du haft venner i tiden som voksen? • Har du/har du haft kæreste(-r) som voksen? • Hvordan har du det typisk, når du vågner om morgenen? • Hvad tænker du på, når du lægger dig til at sove? • Når du tænker tilbage på denne periode i dit liv, hvad tænker og føler du da?
Fremtiden	<ul style="list-style-type: none"> • Har du nogle tanker eller drømme om, hvordan dit liv kunne være om nogle år? • Hvis du selv helt kunne bestemme, hvordan ville du så helst bo fremadrettet? • Hvilke tanker gør du dig om uddannelse? • Hvilke tanker gør du dig om arbejde? • Hvad kan/skal/vil du selv gøre, for at realisere dine tanker eller drømme om et godt liv? • Hvem andre end dig selv har/kan have betydning for, at du kan leve et godt liv?

2. Særlige begivenheder / personer / værdier

FOKUS	SUPPLERENDE SPØRGSMÅL
Begivenheder	<ul style="list-style-type: none"> • Er der sket noget i dit liv, som har haft særlig betydning for dig? Positivt/negativt/andet • Er der sket noget, hvor du oplever/oplevede, at lige der tog dit liv en drejning? • Beskriv hvilke ændringer den særlige begivenhed indebar (ydre forhold) • Beskriv hvordan den særlige begivenhed påvirkede dig personligt? • Hvilken betydning har den/de særlige begivenheder for dig i dag? / Præger den/de stadigvæk dig/dit liv?
Personer	<ul style="list-style-type: none"> • Er der et eller flere mennesker, der har stået/står dig særligt nær? • Er der et eller flere mennesker, der har haft/har en særlig betydning for dig? Og for dit liv? • Prøv at beskrive, hvad det særlige er, som dette/disse mennesker har sagt eller gjort, og som har gjort et særligt indtryk på dig? • Prøv at beskrive, hvordan denne/disse mennesker påvirkede dig? • Er der nogen, du har særlig tillid til? Nogen du kan regne helt med? <p>(Primært fokus på personer, der har påvirket positivt, men potentielt også det modsatte).</p>
Værdier	<ul style="list-style-type: none"> • Er der noget i dit liv, der er særligt betydningsfuldt for dig? <p>(Til inspiration) fx:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Venskab - Tillid - Kærlighed - Tro - Tryghed - Fællesskab - Fred og ro - Læsning - Naturen - Byen - Andet <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan oplever du, at denne/disse værdier/særlige forhold bliver opfyldt i dit liv?

	<ul style="list-style-type: none"> • Hvilken rolle spiller du selv for, at den/det bliver opfyldt? Og hvordan? • Hvilken rolle spiller andre for, at den/det bliver opfyldt? Og hvordan?
--	--

3. Temaer

Hjemløshed	<ul style="list-style-type: none">• Hvornår oplevede du første gang hjemløshed/at du ikke vidste, hvor du skulle overnatte den/de kommende nætter?• Hvorfor blev du hjemløs? Evt. konkrete anledninger.• Hvordan formede hjemløsheden sig? (sofasover/gade/herberg/etc.)?• Hvordan oplever/oplevede du den udfordring, det var at være hjemløs? Til at begynde med/over tid.• Skammer/skammede du dig over at være hjemløs eller er/var det bare sådan, det er/var?• Er du åben om din hjemløshed, hvis du møder gamle skolekammerater, venner, familie etc.?• Hvordan vil du helst være bosat, hvis du selv kunne vælge helt frit?• Ville du føle dig hjemme og tilpas i en fast bolig?
Relationer	<ul style="list-style-type: none">• Hvis du tænker dit liv igennem, som det indtil nu har forløbet, kan du så nævne nogle mennesker, som har stået dig nær/som du føler, at du har elsket/holdt af?• Føler du også, at den/de har holdt af/elsket dig? Hvordan kom det til udtryk?• Prøv at beskrive dit forhold til dem, som har stået dig nærmest?• Føler du, at nogen har overskredet dine grænser? Har du på noget tidspunkt følt dig krænket/misbrugt?• Har du til tider følt, at du har stået helt alene? Hvornår/hvor længe?• Er der nogen der står dig nær i dag? Nogen du holder af? Nogen du føler, at du kan stole på og regne med?• Hvor tit er du sammen med andre, som du holder af?• Er det vigtigt for dig at have nogen, der står dig nær?• Kan du godt lide/foretrækker du at være alene?• Oplever du dig selv som åben – eller synes du, at det er svært at være åben – over for andre mennesker?
Det offentlige (social/sundhed...) Herunder evt. sygdom og/eller misbrug	<p>Dette punkt handler om din (evt.) kontakt med og/eller forhold til "systemet", såsom socialforvaltningen og/eller sundhedsområdet.</p> <ul style="list-style-type: none">• Fortæl lidt om, hvordan du husker kontakten til "systemet" undervejs i dit foreløbige tidsforløb.• Hvilke vanskeligheder/udfordringer har været grunden til kontakten?

	<ul style="list-style-type: none"> • Er du (stadigvæk) i kontakt med medarbejdere inden for social- og/eller sundhedsområdet i dag? I givet fald med hvem og hvordan? • Er der nogle af dine kontakter med "systemet", som du oplever har gjort dit liv bedre/nemmere? • Er der omvendt kontakter med "systemet", som har forværret din situation eller besværliggjort dit liv? • Har der været perioder i dit liv, hvor du har stået alene med nogle problemer, som du ikke har kunnet få støtte til at løse/afhjælpe? • Hvordan føler du dig hørt/respekteret/inddraget i forhold til dine kontakter med systemet? • Hvordan har dine kontakter med "systemet" spillet sammen med din relation til de nærmeste i dit personlige netværk/din familie? • Har du været/er du ramt af (herunder psykisk) sygdom, der har haft/har betydning for dit liv, som det har formet sig indtil videre? • Prøv at beskrive dit (evt.) sygdomsforløb fra første gang du oplevede, at det var der, til det ophørte/til i dag. • Hvordan er sygdommen(-e) forsøgt afhjulpet? • Oplever du, at du har fået tilstrækkelig hjælp til at afhjælpe din(-e) sygdom(-me)? • Er der i din familie eller nærmeste netværk nogen, som har været/er ramt af alvorlig sygdom? Uddyb hvem og hvordan. • Har du været/er du afhængig af alkohol/narkotika/medicin eller andet? • Prøv at beskrive dit (evt.) afhængighedsforløb fra du første gang blev klar over, at det var der og indtil det ophørte/til i dag. • Har du fået hjælp til at komme din afhængighed til livs? I dit netværk/af systemet. • Har/er der i din familie/nærmeste netværk andre, der har haft/har et afhængighedsforhold? Uddyb hvem og hvordan.
Uddannelse (potentielt fra dagtilbud til voksenuddannelse mv.)	<ul style="list-style-type: none"> • Opsamling på tidligere samtale om dagtilbud og skolegang med fokus på den (positive/negative) ballast, disse to forløb har bibragt. • Beskriv overgangen fra folkeskolen til (evt.) ungdomsuddannelse. Fremmende/hæmmende forhold. • Beskriv påbegyndelse/gennemførelse/evt. afbrydelse af ungdomsuddannelse. Fremmende/hæmmende forhold.

	<ul style="list-style-type: none"> • Beskriv overgangen fra ungdomsuddannelse til evt. voksenuddannelse. Fremmende/hæmmende forhold. • Beskriv påbegyndelse/gennemførelse/evt. afbrydelse af voksenuddannelse. Fremmende/hæmmende forhold. • Oplever du, at du har fået tilstrækkelig hjælp til at påbegynde og gennemføre en – set med dine øjne – relevant uddannelse?
Arbejde	<ul style="list-style-type: none"> • Havde du jobs, mens du gik i folkeskolen? Hvilke? Hvor længe? Hvem sørgede for, at du fik jobbet/jobbene? • Havde du jobs, mens du var teenager? Hvilke? Hvor længe? Hvem sørgede for, at du fik jobbet/jobbene? • Har du haft jobs som voksen? Hvilke? Hvor længe? Hvem sørgede for, at du fik jobbet/jobbene? • Har du arbejde nu? Hvilke? Hvor længe? Hvem sørgede for, at du fik jobbet/jobbene? • Hvilken slags arbejde, kan du lide at udføre? Hvilken slags arbejde bryder du dig ikke om? • Har du det OK med ikke at være i arbejde? • Oplever du, at du har fået tilstrækkelig hjælp til at finde et arbejde, som du er tilfreds med? • Har du tjent penge eller fået andre ydelser ved arbejde/beskæftigelse, som var/er ulovlige?
Bo- og levesteder/det byggede miljø	<ul style="list-style-type: none"> • Kan du prøve at opliste de steder, hvor du har boet/overnattet i dit liv indtil i dag? • Prøv at beskrive hvert enkelt bosted/overnatningssted? • Prøv at genkalde dig, hvordan det var at opholde dig der? • Kan du huske noget om baggrunden for skiftene i bosted/overnatningssted? • Hvordan kunne du bedst tænke dig at bo, hvis du helt selv kunne bestemme? • Oplever du, at du har fået tilstrækkelig hjælp til at finde et sted at bo, som du er tilfreds med? • Kunne din hjemløshed have været undgået? Hvad skulle der til? Hvem skulle have handlet i tide?

---O---

Afsluttende samtale om interviewforløbet.

Hvordan har det været at skulle åbne sig og fortælle så meget om sig selv?

Har samtalerne haft betydning for dit syn på dig selv? Din livssituation?

Hvad nu? Opfølgning når fortælling er nedskrevet. Mulighed for anonymisering. Forventet tidspunkt for udgivelse mv.